

៥. រឿង ពាក្យសុភាសិត តម្លៃ ៣០ តម្លឹង

កាលពីព្រេងនាយ មានជនពីរនាក់ប្តីប្រពន្ធ, បុរសជាប្តី បានឃើញគេរៀនរៀនពូកែ ចង់រៀនណាស់ យកប្រាក់ ៣០តម្លឹង លាប្រពន្ធដើរទៅរករៀន ដើរពីស្រុកមួយដល់ខែត្រមួយព្រៃគេថា ទីត្រង់ណា មានអ្នកចេះរៀនអាគមគាថាពូកែ ក៏ទៅរកត្រង់នោះ ដល់ទៅជួបនឹងគ្រូណាពូកែ គេសូត្រឲ្យស្តាប់គេធ្វើឲ្យមើលដូចម្តេចៗ ក៏ចេះតែមិនចូលចិត្ត, លុះដើរឆ្ងាយទៅៗ ក៏បានជួបនឹងតាចាស់ម្នាក់ ។ តាចាស់សួរថា «អ្នកឯងទៅណា ដើរមកតែម្នាក់ឯង ស្វែងរកអ្វី ? » ។ បុរសនោះឆ្លើយថា «ឱ ! តាអើយ ! ខ្ញុំមកនេះ ត្បិតព្រៃគេថាទីនេះ មានគ្រូចេះរៀនពូកែបានជាខ្ញុំខំសង្វាតមក ក្រែងតាចេះដឹង ប្រដៅចៅផង»។ តាចាស់ឆ្លើយថា តាមានរៀនបីបទ តម្លៃ ៣០ តម្លឹង បើចៅឯងកាន់ជាប់ ចៅឯងមិនច្បុកទេ គង់បានដូចចិត្ត បើមានកិច្ច មានដំណើរអ្វីឲ្យសូត្ររៀនតានេះចុះ ពូកែណាស់ » ។ បុរសនោះថា «តាសូត្រឲ្យខ្ញុំស្តាប់មើល ! បើខ្ញុំចូលចិត្ត ខ្ញុំយក» តានោះសូត្រឲ្យស្តាប់ថា <<ពីសំដៃផ្ទៃឆ្នែត, ដេកយប់កុំនិយាយនឹងស្រី, ឃ្លានកុំអាស៊ី » ។ បុរសនោះស្តាប់បាន ចូលចិត្ត ក៏ប្រគល់ប្រាក់ ៣០ តម្លឹងឲ្យតានោះ ហើយទន្ទេញរៀនទាំងបីបទនោះ ចាំស្ទាត់រត់មាត់ ។ ឯតាចាស់ប្រាប់ថា «បើចៅកាន់រៀនទាំងបីបទនេះបាន តាឲ្យទេ មិនយកតម្លៃទេ » ។ ហើយតាចាស់ប្រគល់ប្រាក់ឲ្យបុរសនោះវិញ ។ បុរសនោះក៏លាតាចាស់នោះ វិលមកស្រុកវិញ ។ មាត់បុរសនោះចេះតែទន្ទេញរៀនបីបទនោះ ចប់តែតាមផ្លូវមក ពុំមានភ្លេច ។ លុះដើរឆ្ងាយបន្តិចមក ជួបនឹងសំពៅឈ្មួញមួយ បុរសនោះ ក៏សុំសំពៅគេដោយសារមកស្រុក, ដង្ហោសំពៅក៏ព្រមឲ្យដោយសារ ។ បុរសនោះតាំងពីចុះមកនៅក្នុងសំពៅថ្ងៃណា ក៏ចេះតែទន្ទេញរៀនបីបទនោះ ហើយចេះតែជួយលាង ជួយថែទាំ ជួយជួសជុលសំពៅដូចជាបស់ខ្លួន ។ នាយសំពៅនឹកក្នុងចិត្តថា «អ្នកនេះតាំងតែពីចុះដោយសារសំពៅអញកាលណាមក គាត់ចេះតែធ្វើការដូចជាបស់គាត់ នឹកហើយ ក៏ស្រឡាញ់បុរសនោះ ឲ្យរៀបបាយទឹកឲ្យស៊ីតែរាល់ថ្ងៃរៀងមក ។ ឯបុរសនោះពុំខ្ជិលសោះ ចេះតែខំធ្វើការក្នុងសំពៅ ដូចជាកូនឈ្នួលឯទៀតៗ ។ នាយសំពៅនឹកតែក្នុងចិត្តថា «បើកាលណាបានដល់ស្រុកអញនឹងចែករបស់ទ្រព្យឲ្យចៅនេះរកស៊ីតទៅ» ។ លុះបើកសំពៅមកដល់កណ្តាលស្រុកមួយ បានឃើញវិហារមួយគេរៀបអណ្តាប់ពោរពាស សុទ្ធតែចំណី ស្រា បាយ ទុកឲ្យយក្សវាមកស៊ី ។

ឯអ្នកសំពៅ កាលដល់វិហារនោះ ក៏ចតសំពៅ ឡើងទៅលេងឃើញចំណីទាំងនោះ ពុំមានមនុស្ស ក៏នាំគ្នាស៊ី ដឹកស្រាស្រវឹងដេកនៅក្នុងវិហារនោះទាំងអស់គ្នា ខានតែបុរសម្នាក់នោះ មាត់គាត់ចេះតែទន្ទេញថា «រឿងសំដៃផ្ទៃឆ្នែត ដេកយប់កុំនិយាយនឹងស្រី ឃ្លានកុំអាស៊ី» ដោយគិតថា «ចំណីអស់នេះមានហេតុអ្វីមួយហើយ បានជាគេរៀបទុកនៅទីនេះ, ឥឡូវអ្នកទាំងអស់នេះស៊ីគង់តែមានភ័យមិនខាន» គិតដូច្នោះហើយពុំហ៊ានស៊ី ឡើងទៅពួនលើផ្ទាំងវិហារ ដោយស្ងៀមស្ងាត់ចាំលបមើល ។

លុះដល់ថ្ងៃត្រង់ យក្សមកដល់ ហើយវាខឹងខ្លាំងណាស់ថា «នរណាហ៊ានមកស៊ីចំណីអស់នេះ» ។ យក្សថា ហើយ ក៏ប្រើដំបងវាយមនុស្សដែលដេកនោះ ស្លាប់ទាំងអស់ទៅ ។ ឯដំបងក៏វិលមកខាងយក្សវិញ ហើយយក្សកាច់កអស់មនុស្សទាំងនោះស៊ីអស់ទៅ រួចក្រឡេកមើលក្រឡេមក្រឡើម ។ បុរសឃើញយក្សភ័យណាស់ មាត់ចេះតែទន្ទេញរៀនបីបទ ហើយគិតថា «បើអញស្រែក ក្រែងយក្សឮវាឃើញអញ ហើយវានឹងស៊ីអញទៀត» គិតហើយក៏លោតចុះពីលើផ្ទាំង ស្រែកវាសឡើង យក្សភ័យណាស់ រត់ចោលដំបងទៅបាត់ទៅ ។ បុរសនោះ បានដំបងវាយឯង

ហើយ ក៏ដើរត្រឡប់មកស្រុក ចោលសំពៅនៅកំពង់វិហារនោះឯង ។ លុះដើរមកដល់ផ្ទះ ក្នុងវេលាយប់ បុរសនោះ យកដំបងទៅលាក់ក្រោមជណ្តើរយកថ្មសង្កត់លើ ហើយឡើងទៅដេកលើផ្ទះ ។ ប្រពន្ធសួរ ប្រាប់ប្រពន្ធថា ចាំព្រឹក សឹមនិយាយប្រាប់ ។

ក្រោយពេលដែលប្តីទៅ ប្រពន្ធនៅផ្ទះ វាមានសហាយ វេលាយប់ដែលប្តីមកដល់ផ្ទះ សហាយនោះ វាមកស្តាប់ នៅក្រោមផ្ទះ វាចង់ដឹងរឿងឆាប់ វាឲ្យមេស្រីសហាយវា សួរថា ដំណើរដូចម្តេច ក៏ចាំព្រឹកទើបនិយាយបាន ? ។ ប្រពន្ធ ចេះតែឱបអង្អែល ។ ទ្រាំពុំបានប្តីក៏និយាយប្រាប់ថា : អញនិយាយនឹងឯងនេះខុសគ្រូហើយ ត្បិតគ្រូផ្តាំថា «ដេកយប់ កុំនិយាយនឹងស្រី » ឥឡូវនេះអញនិយាយខុសបណ្តាំគ្រូហើយ ។ ប្រពន្ធសួរថា «អ្នកទៅបានរបស់អ្វីមកខ្លះ» ។ ប្តីថា «បានតែរបៀនបីបទហើយត្រឡប់មកវិញ ដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ បានដំបងវាយឯងទៀត » ។ ប្រពន្ធសួរថា «ឯងនោះ ទុកនៅឯណា ឥឡូវនេះ ? ខ្ញុំចង់ឃើញ » ។ ប្តីថា « អញទុកក្រោមជណ្តើរ យកថ្មគ្រប » ថាហើយក៏ដេកលក់ទៅ ។ សហាយ លបស្តាប់ឮហើយ ក៏ទៅក្រោមជណ្តើរ រើសយកដំបងនោះទៅបាត់ទៅ ។

លុះព្រឹកព្រហាមស្រាងៗ ឡើងបុរសនោះ រព្យកពីដេក ចុះទៅរកដំបងពុំឃើញក៏ប្រាប់ប្រពន្ធថា «អញប្រាប់មិន ជឿ អញថា ខុសគ្រូហើយ ឯងចេះតែលួងអញ ទាល់តែអញប្រាប់ ឥឡូវនេះ មនុស្សពូ វាលួចយកដំបងបាត់ហើយ » ។ ប្រពន្ធច្បហើយដឹងថាសហាយលួច ក៏មិនស្តី ដណ្តាំបាយឲ្យប្តីស៊ីៗរួចហើយ បុរសនោះក៏យកខ្សែមកចងថ្មដែល គ្របលើដំបងនោះ នាំទៅប្តឹងមេស្រុក ឲ្យជំនុំជម្រះរកចោរឲ្យ ។ មេស្រុក ពុំដឹងបើជំនុំជម្រះដូចម្តេច ពីព្រោះថ្មមិនចេះ ស្តី គេជេរថា «អាកំព្រើល ! តាំងពីជូនតាមក នរណាដែលឃើញដំបងវាយឯង » គេគំរាមហើយគេដេញចេញទៅ ។ បុរសនោះចេះតែអូសថ្មទៅប្តឹង តាំងតែពីមេស្រុក ដល់ទៅលោកយមរាជ អ្នករាជការគ្រប់ក្រសួង គេចេះតែដេញចេញ គេថា មនុស្សឆ្លក់ គេមិនឲ្យចូល ។ បុរសនោះអូសថ្មទៅថ្វាយស្តេចៗទ្រង់សួរសព្វគ្រប់ហើយ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូល ប្រាប់អស់នាម៉ឺនថា «មែនបានគេថា, មានប្រឡាយបានទឹកវាហូរ មានសំរាមបានឆ្កែវាដុះ, អស់នាម៉ឺនកុំថាវាឆ្លក់ សេចក្តីនេះមែនហើយបានជាវាហ៊ានថា ស្តេចមានបន្ទូលប្រាប់បុរសថា «ណ្ហើយ វិលទៅផ្ទះចុះ កាលណាអញប្រើឲ្យ គេទៅហៅសឹមមក » ។ បុរសនោះទទួលថា «ព្រះករុណាថ្លែងសេស » ហើយក្រាបថ្វាយបង្គំលាទៅវិញ ។

ក្រោយពេលបុរសនោះទៅ ស្តេចទ្រង់ព្រះរាជបញ្ជា ឲ្យប្រាប់បណ្តារាស្ត្រថា ត្បិតស្តេចឲ្យអស់ព្រះស្នំចេញរាំបី ថ្ងៃបីយប់ ឲ្យបណ្តារាស្ត្រមើលតាមចិត្តពុំមានឃាត់ឃាំងឡើយ » ហើយទ្រង់ឲ្យរៀបលេងល្ខោន ។ កាលនោះអស់រា ស្ត្រសឹងតែចូលទៅមើលគ្រប់គ្នា ។ ស្តេចទ្រង់យាងចូលទៅ ក្នុងព្រះរាជដំណាក់ ជ្រើសរើសប្រេងក្រអូបយ៉ាងឯកមួយ ដប់ដែលសម្រាប់តែស្តេច អស់រាស្ត្រនិងនាម៉ឺន ពុំដែលមាន ទ្រង់ប្រើអាមាត្យម្នាក់ យកទៅឲ្យបុរសនោះ ហើយប្រាប់ ថា «ស្តេចទ្រង់ព្រះរាជទានឲ្យអ្នកឯង និងប្រពន្ធអ្នកឯងលាប ប៉ុន្តែឲ្យអ្នកឯងនៅផ្ទះ កុំទៅមើលល្ខោនឲ្យតែប្រពន្ធទៅ មើលបានហើយ» ។ អាមាត្យម្នាក់យកទៅឲ្យប្រាប់សព្វគ្រប់ហើយ វិលទៅក្រាបបង្គំទូលស្តេចវិញ ។ បុរសនោះបាន ប្រេង ក៏ហៅប្រពន្ធមកហុចប្រេងទៅឲ្យប្រាប់ថា «ព្រះករុណាជាអម្ចាស់ជីវិត ទ្រង់ព្រះរាជទានប្រេងនេះមក ព្រោះទ្រង់ អាណិតស្រឡាញ់យើង ឲ្យយើងលាបទៅមើលល្ខោននឹងគេ តែឥឡូវនេះអញឈឺក្បាល ឯងយកទៅលាប ហើយទៅ មើលល្ខោននឹងគេចុះ ។ ឯប្រពន្ធច្បប្តីបើកឲ្យទៅ ហើយឲ្យទាំងប្រេងទៅលាបផងដូច្នោះអរពន់ពេក ដោយពុំបានដឹង កលជាគេចាប់ ក៏យកប្រេងទៅឲ្យសហាយលាបផង ហើយបណ្តើរគ្នាទៅមើលល្ខោនឈរទន្ទឹមគ្នា លុះបន្តិចទៅ

ស្តេចទ្រង់ជុំក្រអូបប្រេងនោះ ទ្រង់ខ្សឹបប្រាប់នាម៉ឺនម្នាក់ «ចូរអ្នកទៅហិតក្លិនអស់បណ្តារាស្ត្រ ដែលមើលល្ខោនទាំង ប៉ុន្មាន បើជុំក្លិនប្រេងក្រអូបយ៉ាងនោះ ប៉ុន្មាននាក់ ចូរអ្នកនាំយកមកឲ្យអញជាឆាប់ »។

នាម៉ឺននោះ ក្រាបថ្វាយបង្គំហើយ ទៅហិតមនុស្សឯទៀត មិនជុំសោះ ជុំតែប្រុសម្នាក់ ស្រីម្នាក់ ដែលឈរទន្ទឹម គ្នា លាបប្រេងក្រអូបទាំងពីរនាក់នោះ ក៏នាំទាំងប្រុសទាំងស្រី យកទៅថ្វាយស្តេចៗឲ្យលែងរាំទៅ ហើយទ្រង់ឲ្យហៅ ទាំងប្រុសទាំងស្រី មកដល់ហើយទ្រង់សួរថា « នេះជាប្រពន្ធចៅឯងមែនឬ ? » បុរសនោះក្រាបទូលថា «មែន»។ ទ្រង់ មានព្រះបន្ទូលសួរ ទៅប្រុសសហាយនោះថា ឯងបានទៅលួចដំបងចៅនេះមែនឬ? » ។ សហាយនោះក្រាបបង្គំទូល ថា «លួចមែន » ។ ទ្រង់ឲ្យទៅយកដំបងនោះមក ឲ្យយកសហាយទាំងប្រុសស្រីនោះ ទៅដាក់ច្រវាក់ធ្វើទោស ។ បុរសជាម្ចាស់ដំបងក្រាបថ្វាយបង្គំសូមទោស ហើយក៏ប្រគល់ទាំងផ្ទះសំបែង ទាំងប្រពន្ធឲ្យទៅសហាយនោះទាំង អស់ដោយពុំមានខឹងអ្វីឡើយ ។ ប្រុសសហាយនោះអរណាស់សំពះសូមទោសរួចវិលទៅវិញ ។

ឯបុរសម្ចាស់ដំបង ថ្វាយដំបងទៅស្តេច ហើយក្រាបលាទៅទៀតស្តេចយាត់ក៏ពុំព្រម ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា « ដំបងវាយឯងនេះថ្លៃណាស់ ទ្រង់ព្រះរាជានុញ្ញាតឲ្យបើកឃ្នាំងមាស ប្រាក់ឲ្យបុរសនោះយកតាមចិត្ត ។ បុរសនោះ រើសអស់ទាំងឃ្នាំងមាសប្រាក់អម្បាលនោះទៅ ឃើញកាំបិតបន្ទោះមួយចាស់នៅក្រោមឃ្នាំង ក៏យកកាំបិតនោះនិង ប្រាក់បន្តិចបន្តួចគ្រាន់ចាយតាមផ្លូវ ហើយចូលទៅក្រាបថ្វាយបង្គំលាស្តេច ដើរចេញទៅទៀត ។ ស្តេចពុំមានព្រះ បន្ទូលអ្វីទេ , តែអស់នាហ្មឺន គេត្មះតិះដៀលបុរសនោះ ថាជាមនុស្សឆោត ប្រាក់មាសមិនយកទៅយកដាក់កាំបិតច្រះ ស៊ី ។ បុរសនោះ ក៏ដើរចេញអំពីនគរនោះ បានទៅដល់នគរមួយដទៃទៀត ។ ជួនជាថ្ងៃនោះ ស្តេចនគរនោះទ្រង់មាន ព្រះបន្ទូលបង្គាប់សេដ្ឋីម្នាក់ថា « ព្រឹកស្អែក ទ្រង់នឹងទៅក្រសាលព្រៃ ឲ្យមហាសេដ្ឋីធ្វើរទេះមួយយ៉ាងល្អល្អ ឲ្យឆ្លាក់ ក្បាច់លាបលនឲ្យហើយ ឲ្យទាន់ក្នុងពេលព្រឹកស្អែកនេះ បើធ្វើពុំទាន់ នឹងយកទោសដល់ជីវិត »។ រីឯមហាសេដ្ឋីនោះ ធ្វើពុំទាន់ ហើយពុំធ្វើរទេះ បែរជាធ្វើមឈូសទៅវិញ ។

ថ្ងៃនោះ ជួនជាបុរសនោះដើរទៅឃើញសេដ្ឋីនោះ កំពុងតែធ្វើបុណ្យក៏សួរថា « ចុះលោកមានការអ្វី បានជាធ្វើ បុណ្យមានការមឈូសផងដូច្នោះ ? » ។ គេប្រាប់ថា « ស្តេចឲ្យធ្វើរទេះមួយ លាបលនយ៉ាងល្អ ឲ្យទាន់ព្រឹកនេះ ស្តេច ក្រសាលព្រៃ បើធ្វើពុំទាន់ស្តេចនឹងយកទោសដល់ជីវិត ឥឡូវនេះមហាសេដ្ឋីធ្វើពុំទាន់ដឹងខ្លួនថាស្លាប់ បានជាធ្វើ មឈូសធ្វើបុណ្យវិញ » ។

បុរសនោះឆ្លើយថា « ក្រអីប៉ុណ្ណឹង ឲ្យតែបាយខ្ញុំស៊ីខ្ញុំនឹងធ្វើឲ្យៗ ទាន់ព្រឹកនេះ » មហាសេដ្ឋីបានឮដូច្នោះអរ ណាស់ ហើយក៏ឲ្យរៀបបាយទឹកស៊ីឆ្អែត រួចប្រគល់ឈើឲ្យធ្វើរទេះ ។ បុរសនោះក៏ធ្វើតែនឹងកាំបិត ១ដែលយកពីក្រោម បាតឃ្នាំងមកនោះ បានរួចស្រេចក្នុងយប់នោះ ហើយលាបលនយ៉ាងល្អ ព្រឹកឡើងក៏អូសរទេះទៅថ្វាយស្តេចៗទ្រង់ ទតឃើញ ទ្រង់ឲ្យរៀបប្រដាប់ប្រដាទៅក្រសាលព្រៃ ។ ឯមហាសេដ្ឋីលុះរួចពីស្លាប់ហើយ ក៏នឹកក្នុងចិត្តថា << អ្នកនេះ មានគុណធ្ងន់ណាស់ ឥឡូវនេះនឹងរកអ្វីសងឲ្យស្មើគ្មាន មានតែកូនក្រមុំ ១ ល្មមឲ្យមានប្តី ដូច្នោះមានតែអញការឲ្យ អ្នកនោះ » គិតហើយក៏ហៅមកការឲ្យទៅ ។ លុះការរួចហើយក្នុងយប់នោះ ពេលផ្សំដំណេក បុរសនោះ គិតល្បួងចិត្ត ប្រពន្ធ ហើយធ្វើជាដឹកស្រាស្រវឹងដេកទៅ លុះយប់យូរបន្តិចក៏ធ្វើជាកូនប្រឡាក់ប្រពន្ធអស់ ។ កូនសេដ្ឋីឃើញកម្ទេច ប្តីប្រឡាក់ខ្លួនដូច្នោះ ក៏ស្រែកឡើងក្នុងយប់នោះថា « លោកឪពុករកប្តីឲ្យខ្ញុំជាមនុស្សប្រមឹក កូនប្រឡាក់ខ្ញុំអស់ហើយ

ខ្ញុំទ្រាំមិនបានទេ» ។ មហាសេដ្ឋីកូនស្រែកដូច្នោះ ក៏ឃាត់ថា «កូនដេកទៅ កុំនិយាយ ត្បិតប្តីកំពុងស្រវឹង ហើយគេ មានគុណផង»ឃាត់ដូចម្តេច ក៏កូនស្រីមិនស្តាប់ហើយវាចេះតែអួតថា «បើឲ្យទៅឆ្កែឆ្កាទ្រាំបាន ឯមនុស្សប្រមឹកខ្ញុំទ្រាំ មិនបានទេ» ។

លុះព្រឹកឡើង បុរសនោះរលឹកពីដេក ក៏ចូលទៅរកសេដ្ឋីប្រគល់កូនឲ្យវិញ ប្រាប់ថា «មិនព្រមយកទេ» ហើយ ថា មិនបានពាល់ដៃជើងឡើយ ។ មហាសេដ្ឋីឃាត់សុំទោសឲ្យកូនយ៉ាងណា ក៏បុរសនោះពុំព្រមនៅ ពុំព្រមយក ហើយលាមហាសេដ្ឋីយកតែកាំបិតដើរទៅទៀត ។ លុះស្តេចយាងមកពីព្រៃ ទ្រង់ឲ្យទៅរកជាងដែលធ្វើរទេះនោះពុំ ឃើញទ្រង់ស្តាយណាស់ ទ្រង់ឲ្យអស់នាហ្មឺនចាត់សំបុត្ររកគ្រប់ខេត្ត ក៏ពុំឃើញហើយទ្រង់ស្ងៀមទៅ ។

បុរសនោះ លាសេដ្ឋីដើរទៅឆ្ងាយ ក៏បានទៅដល់នគរមួយដទៃទៀត ។ ស្តេចនគរនោះ ទ្រង់ឲ្យនាហ្មឺនម្នាក់ៗ ទៅដេកវេន ចាំយាមនៅចុងព្រះរាជរោងរាល់យប់ ។ ស្តេចទ្រង់ចេញកាប់តែរាល់យប់ ចាប់តាំងពីថ្ងៃដែលទ្រង់បង្គាប់ មកនោះស្លាប់អស់ជាច្រើន ។

នៅថ្ងៃដែលបុរសនោះ ទៅដល់ជួនត្រូវលើវេនចៅហ្វា ទៅដេកថ្វាយស្តេចកាប់ចៅហ្វានោះ ក៏ធ្វើបុណ្យទានក្នុង ថ្ងៃនោះ ។ បុរសនោះទៅដល់សួរគេថា «លោកមានការអ្វីបានជាធ្វើបុណ្យទាន ហើយហេតុដូចម្តេច ក៏បានជាកូន ប្រពន្ធលោកយំរាល់គ្នាដូច្នោះ» ។ គេប្រាប់ថាលោក លោកត្រូវទៅដេកវេន ថ្វាយស្តេចកាប់ក្នុងពេលល្ងាចនេះ បានជា លោកធ្វើបុណ្យមុនស្លាប់» ។ បុរសនោះថា «ឲ្យតែបាយខ្ញុំស៊ីចុះ ខ្ញុំទៅដេកថ្វាយស្តេចកាប់ជួស» ។ គេឮដូច្នោះ ក៏ទៅ ជម្រាបចៅហ្វាឲ្យហៅបុរសនោះទៅ ហើយឲ្យរៀបបាយទឹកឲ្យស៊ី ។ រួចហើយសួរថា «បើអ្នកទៅដេកវេនថ្វាយស្តេច ជួសខ្ញុំ ខ្ញុំនឹងធ្វើបុណ្យឲ្យអ្នក» ។ បុរសនោះក៏ទទួលទៅដេកជួសហើយសុំគ្រឿងប្រដាប់ដែលចៅហ្វានោះពាក់ យក មកពាក់ រួចហើយក៏លីកាំបិតបន្ទោះចូលទៅដេកនៅចុងព្រះរាជរោងចាំស្តេចចេញកាប់ ។ លុះទៅដល់ចុងព្រះរាជ រោង បុរសនោះពុំដេកឡើយចាំមើលស្តេច ពេលយប់ជ្រៅស្ងាត់ ស្តេចទ្រង់បើកទ្វារចេញមកទ្រង់កាន់ព្រះខ័ន យាង ចូលមកនិងកាប់បុរសនោះ ឃើញស្តេចយាងចូលមកជិត ក៏ស្ទុះចូលទៅចាប់ស្តេចនោះជាប់ ហើយក៏ចាក់នឹងកាំបិត បន្ទោះបង្កូសពីរបីដង ។ ហើយសួរថា «នរណាចូលមកទាំងយប់នោះ? ស្តេចទ្រង់ឲ្យអញចាំយាមក្នុងយប់នេះ ? ស្តេចទ្រង់ឲ្យអញចាំយាមក្នុងយប់នេះ» ថាហើយ ក៏ចាក់បង្កូសទៀត ។ ស្តេចទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា «ទេអញទេ» ។ «នរណាអញទេៗ ! អញជាស្តេច» ។ «ស្តេចអីមកពេលនេះ, អញមិនដឹងទេ ! ត្បិតស្តេចទ្រង់ឲ្យអញចាំរាជរោងយប់ នេះ» ។

សួរដេញដោលដូច្នោះហើយ បុរសក៏លុតជង្គង់ថ្វាយបង្គំស្តេចសូមទោស ។ ស្តេចត្រាស់សួរថា «ចៅនៅ ឯណា!» ។ បុរសនោះថា «ខ្ញុំនៅផ្ទះចៅហ្វា» ។ ស្តេចទ្រង់ជ្រាប ទ្រង់ញញឹមហើយទ្រង់ចូលទៅវិញ ។

លុះព្រឹកឡើង បុរសនោះ លីកាំបិតចេញពីក្នុងរាំងមកផ្ទះចៅហ្វា ។ អ្នកផងឃើញហើយឆ្ងល់ថា «បុរសនោះ ទៅដេកវេនថ្វាយស្តេចកាប់ ម្តេចក៏មិនស្លាប់ត្រឡប់ជាមកវិញ» ។ ចៅហ្វាសួរ បុរសនោះក៏ជម្រាបតាមដំណើរសព្វ គ្រប់ហើយជម្រាបថែមថា «ស្តេចសព្វថ្ងៃនេះមិនមែនជាកាចទេ ត្បិតទ្រង់ពិសោធកមនុស្សប្រាជ្ញចេះដឹងក្នុងនគរ ដើម្បីរក្សាស្តេចបានជាទ្រង់ចាត់មនុស្សឲ្យយាម តែអ្នកដែលទៅយាមចេះតែដេកលក់ ទើបស្តេចទ្រង់កាប់ ចុះបើ

សត្រូវចូលទៅលុកលុយស្តេចហើយយើងដេកលក់នោះ តើនឹងយ៉ាងណាទៅ?» ។ បុរសនោះនិយាយរឿងប្រាប់សព្វគ្រប់ ទើបភ្ញាក់ខ្លួនគ្រប់គ្នា ។

ចៅហ្វាយនោះ មានកូនក្រមុំមួយក៏ឲ្យជាប្រពន្ធបុរសនោះ ដោយគិតថា បុរសនេះមានគុណធ្ងន់ណាស់ ។ លុះព្រឹកឡើង ស្តេចទ្រង់ឲ្យហៅបុរសនោះមក ទ្រង់ឲ្យធ្វើជានាហ្មឺនធំរក្សាព្រះនគរ បន្ទាប់ពីព្រះអង្គ ។

វេលាស្តេចទ្រង់ព្រះជរាទៅ ទ្រង់ពុំមានព្រះរាជបុត្រនឹងសោយរាជ្យស្នង មានតែព្រះរាជធីតាមួយអង្គ ក៏ទ្រង់ព្រះរាជទានព្រះរាជធីតា និងរាជសម្បត្តិឲ្យបុរសនោះសោយរាជ្យជាស្តេចតទៅ ។

ពាក្យពិតមិនចេះស្លាប់។